

Energetická společenství a komunitní energetika

Co je energetické společenství a proč vzniká?

Komunitu tvoří: především obce a města, dále spolky, družstva, SVJ, církve, firmy a občané. Jedná se o neziskovou organizaci.

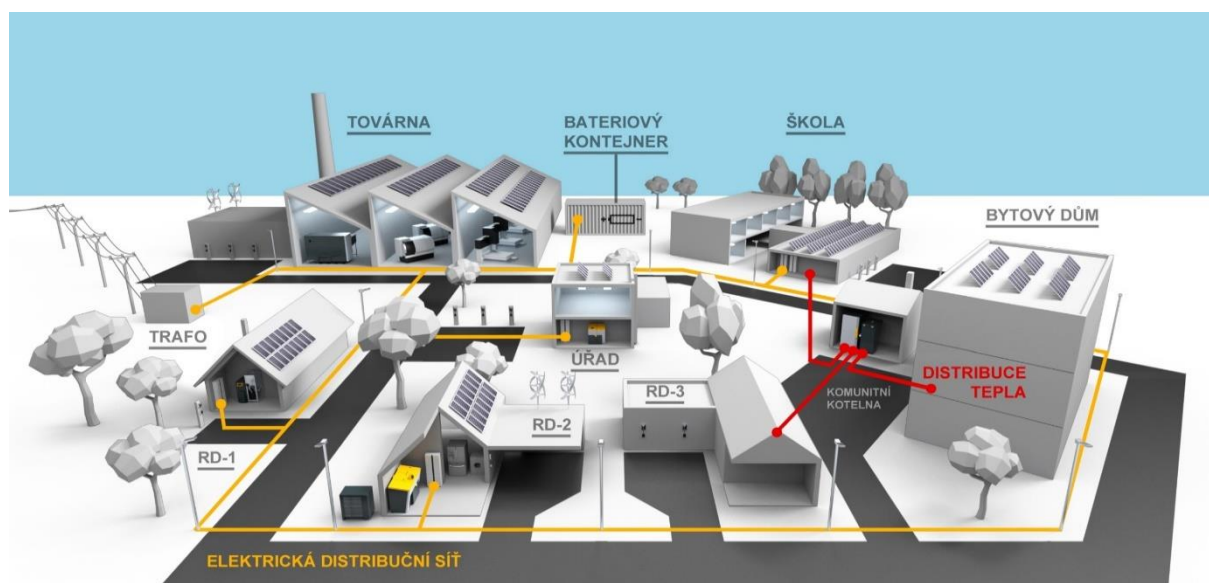
Smyslem nově vznikajících energetických komunit je vyrábět elektřinu nebo teplo z místních obnovitelných zdrojů a spotřebovávat co největší podíl vyrobené energie, pokud možno co nejbližší od zdroje, tedy právě v energetické komunitě.

Přínosy a příležitosti energetického společenství/komunity:

- Poskytování **energetických služeb** svým členům
- Zajišťování **kompletního servisu a pomoci** všem členům (energetický management, koordinace aktivit, podpora komunitní energetiky, licencování, právní podpora, financování a administrativa)
- Zastupování svých členů a **prosazování zájmů svých členů** na nejrůznějších úrovních
- Vytváření alternativních možností **investování** při využití obnovitelných zdrojů energie
- Zpřístupnění široké veřejnosti možnosti podílet se na realizaci zdrojů energie
- Snížení a **stabilizace cen energie**
- Pomoc při plánování, projektování, přípravě a realizaci konkrétních projektů
- **Profesionální energetický management** – na úrovni menších obcí není prakticky možné
- Zajištění financování, dotací, levných úvěrů a záruk
- **Studie a poradenství**

Energetické společenství může v budoucnu společně nakupovat, sdílet anebo prodávat energie či investovat do dalších výroben.

Inspirací pro vznik energetických komunit jsou podobné spolky a družstva v západní Evropě, které svůj účel splňují více jak třicet let. U zrodu elektrifikace naší První republiky byly tyto spolky a energetické komunity zcela běžnou záležitostí!

Proč má smysl zabývat se energiemi na komunální úrovni?

- Snížení nákladů za energie
- Finance ušetřené snížením provozních nákladů zůstávají v rozpočtu města či obce a mohou být využity na jiné investiční účely
- Investice do energetických úspor veřejných budov a do nových obnovitelných zdrojů energie je zhodnocením obecního majetku a novým zdrojem příjmů
- Projekty energetických úspor a instalace obnovitelných zdrojů energie jsou významně finančně podporovány fondy EU i státním rozpočtem
- Úspory energií a obnovitelné zdroje pomáhají zlepšit životní prostředí a zpomalovat změny klimatu
- Je potřeba plnit mezinárodní závazky ČR
- Je potřeba plnit platnou legislativu ve výstavbě (budovy s nulovou spotřebou energie z primárních neobnovitelných zdrojů)
- Snížení energetické závislosti na zahraničí

Proč energetické společenství založit?

Energetické společenství je základem energetické soběstačnosti, protipólem velkých distribučních firem a jejich alternativou. Umožňuje spojit síly v tvorbě nejen místní energetické koncepce, ale hlavně regionální. Dá příležitost malým subjektům realizovat projekty, na které by neměly čas, prostředky a ani lidské zdroje, a to celé v rámci regionální energetické koncepce. Pro své členy nabízí levnější energie, zhodnocení vkladů, levnější úvěry a vyřízení dotačních programů.

Na vznik a podporu energetických společenství je vyčleněno 1,5 % Modernizačního fondu tj. **6 miliard Kč**. Nyní je registrováno v ČR 20 energospolků. Zájem je nebývalý a každé zaváhání znamená jít na konec fronty v čerpání dotací v rámci Modernizačního fondu, kterým do konce dotačního období tj. roku 2030 proteče neuvěřitelných **1,85 bilionu Kč**. Pokud nebudou čerpány námi, dostanou je jako vždy velcí hráči na trhu s energiemi.

Co je komunitní energetika?

Energetická společenství mohou provozovat nebo také vlastnit různé (většinou obnovitelné) energetické zdroje. Tyto zdroje zásobují elektřinou či teplem primárně jednotlivé objekty a přebytky si členové energetické komunity vyměňují navzájem za výhodnějších podmínek než představuje odběr z distribuční sítě. Komunitní energetika představuje krok k decentralizované výrobě a spotřebě energií, přispívá k úspoře energií, zlepšuje provozní režim nestabilních obnovitelných zdrojů, generuje příjmy a nové pracovní příležitosti pro energetická společenství. Je základem energetické soběstačnosti a protipólem velkých distribučních firem. Je alternativním řešením.

Jaké jsou možnosti komunitní energetiky?

- Fotovoltaické elektrárny FVE
- Kogenerační jednotky – KJET (kombinovaná výroba tepla a elektřiny)
- Větrná energie

- Malé vodní elektrárny
- Bioplynové stanice
- Využití geotermální energie
- SZTE (dříve CZT) – soustavy zásobování tepelnou energií
- Akumulace energie

Jaká je právní a funkční stránka energetických společenstev?

- SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU a NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou ... **konečný termín zavedení 1.1.2025**
- Zákon č. 406/2000 Sb. Zákon o hospodaření energií – novelizace z 1.2.2022
- LEX OZE I. – novela Energetického zákona č. 458/2000 Sb. - usnadnila výstavbu obnovitelných zdrojů energie, neboť umožňuje provoz obnovitelných zdrojů energie s instalovaným výkonem do 50 kW bez licence od Energetického úřadu. Novela přináší i změnu stavebního zákona, která stanoví, že pro malé obnovitelné zdroje do stejného limitu není vyžadováno rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas. Pokud se jedná o součást stavby, která nezasahuje do nosných konstrukcí stavby a nemění se způsob užívání stavby, tak nebude zapotřebí stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu.
- **LEX OZE II. – klíčová novela Energetického zákona č. 458/2000 Sb. (nyní v PS ČR) definuje energetická společenství (ES) jako právnickou osobu, která je založena na dobrovolné a otevřené účasti a je účinně kontrolována členy nebo společníky, kterými jsou fyzické osoby, malé podniky, územní samosprávné celky nebo právnické osoby zřizované nebo ovládané územními samosprávnými celky; hlavním účelem není vytvářet zisk, ale poskytovat environmentální, hospodářské nebo sociální přínosy svým členům nebo na území, kde provozuje svou činnost, která je založena za účelem výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, jejího sdílení, případně také k výkonu dalších oprávnění v souladu s tímto zákonem. – základní parametry návrhu novelizace jsou součástí přílohy tohoto dokumentu**

Ing. Petr Soldán, energetický manažer města Šlapanice

Mgr. Ing. Rudolf Staněk, manažer DSO Šlapanicko